

عنوان مقاله:

مطالعه کمی و کیفی کاربرد زبان فارسی در کتیبه های معماری تیموری

محل انتشار:

پژوهشنامه خراسان بزرگ، دوره 12، شماره 44 (سال: 1400)

تعداد صفحات اصل مقاله: 20

نویسندگان:

محمد تقی آشوری - استاد، گروه پژوهش هنر، دانشکده علوم نظری و مطالعات عالی هنر، دانشگاه هنر، تهران، ایران

امیر مازیار - استادیار، گروه فلسفه هنر، دانشکده علوم نظری و مطالعات عالی هنر، دانشگاه هنر، تهران، ایران

نقیسه گریوانی - دانش آموخته مقطع دکتری رشته تاریخ تطبیقی و تحلیلی هنر اسلامی دانشگاه هنر و عضو هیات علمی گروه صنایع دستی، دانشکده هنر، دانشگاه بجنورد، ایران

خلاصه مقاله:

تیموریان که از ارزش های ذاتی و قابلیت های زبان فارسی غافل نبوده اند، به طور گسترده ای از این زبان در کتیبه های معماری استفاده کرده اند. این کتیبه ها نه تنها امکان نزدیک شدن حاکمان تیموری به رعایای فارسی زبانان را فراهم می ساخته است، بلکه دلالت های معنایی عمیق تری را که با ساختار و مختصات زبان و ادبیات فارسی در این عهد مرتبط است رقم می زند. برای دستیابی به شناخت کاملی در زمینه های مذکور می بایست در پی آن بود که: زبان فارسی در کتیبه های معماری تیموری با چه کمیت و کیفیتی ظاهر شده است؟ بنابراین هدف، مطالعه کمی و کیفی محتوای کتیبه های فارسی ابنیه تیموری و دست یافتن به تاثیر و تاثرات احتمالی ادبیات فارسی و سیاست تیموریان بر آن هاست. روش تحقیق، تاریخی، گردآوری اطلاعات به شیوه ی کتابخانه ای و میدانی و روش ارزیابی و تحلیل، تلفیقی از روش های کمی و کیفی است. مهم ترین یافته ها حاکی از آن است که اهمیتی که شاهان تیموری برای زبان و ادبیات فارسی قائل بوده اند، موجبات رشد روزافزون کتیبه های فارسی در ابنیه این عهد را فراهم ساخته است. کاربرد این کتیبه ها در ابنیه خراسان بیشتر از سایر بخش های قلمرو تیموریان بوده است. اکثریت کتیبه های فارسی به نظم بوده و مطالب حکیمانه و احادیثه مضامین غالب در آن ها بوده است. پس از آن، مضامین صوفیانه و مدح شاهان و ابنیه، فرمان حکومتی یا وقفنامه، دعایی، عرفانی و شیعی قرار دارند. از این میان اهمیت مضمون مدح ابنیه در این نکته است که از رشد معماری این عهد کاملاً متاثر بوده است. انعکاس کیفیاتی از ادبیات فارسی این عهد در کتیبه ها قابل مشاهده است. از آن جمله است فن معما و ماده تاریخ که هم در محتوای کتیبه ها و هم در ترکیب بندی صورتی آن ها دیده می شود.

کلمات کلیدی:

معماری تیموری، کتیبه های تیموری، کتیبه های فارسی، محتوای کتیبه ها

لینک ثابت مقاله در پایگاه سیویلیکا:

<https://civilica.com/doc/2030490>

